

VRGZ 2.0

Integraal werken aan veiligheid in Gelderland-Zuid

Regionaal beleidsplan 2016-2019
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Versie	Datum	Auteurs	Wijzigingen
Conceptversie 0.7	12-11-2015	Sanne Bastings Mieke Okhuysen	
Plannummer			
Vastgesteld door:			Digitale vindplaats:

Inhoudsopgave

	Pagina
Bestuurlijke samenvatting	3
<i>Inleiding</i>	
1. Wettelijke grondslag en leeswijzer	8
2. Thema beleidsplan 2016-2019: integraliteit	9
<i>Integraliteit & organisatie</i>	
3. De organisatie: missie en visie	11
<i>Integraliteit & output</i>	
4. Regionaal risicoprofiel	14
4.1 Inleiding	14
4.2 Jaarthema 2016: water	16
4.3 Jaarthema 2017: brand & verminderd zelfredzamen	18
4.4 Jaarthema 2018: continuïteit	20
4.5 Jaarthema 2019: gevaarlijke stoffen	22
5. Integrale thema's	24
5.1 Inleiding	24
5.2 Informatiemanagement	25
5.3 Zelfredzaamheid en burgerparticipatie	27
5.4 Communicatie	29
5.5 Risicogerichtheid	31
6. Uitvoering & monitoring	33
<i>Bijlagen</i>	
A. Multidisciplinaire basiswerkzaamheden VRGZ	
B. Landelijke en regionale ontwikkelingen	
C. Regionaal risicoprofiel 2015	
D. MOTOB	
E. Niet wettelijke adviestaak VRGZ	
F. Operationele prestaties VRGZ en politie	
G. Dekkingsplan brandweer	
H. Continuïteit meldkamer tijdens crisisbeheersingsfase	
I. Monodisciplinaire beleidsplannen en programma's (GHOR, brandweer, bevolkingszorg, RAV)	

Bestuurlijke samenvatting

1. Inleiding

In het voorliggende beleidsplan geeft het bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) richting aan de multidisciplinaire ambities voor de periode 2016-2019.

Het Beleidsplan is opgehangen aan één thema: integraliteit; het benadrukken van het gezamenlijke, zowel binnen de veiligheidsregio als daarbuiten met onze partners en de wereld om ons heen, met als doel efficiënter te werken. De integraliteit zit in twee onderdelen. Als eerste binnen de organisatie: met één gezamenlijke missie en visie passend binnen de huidige ontwikkelingen, kunnen we opereren als één organisatie met medewerkers die trots zijn op hun Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Anderzijds zit de integraliteit in de output, in de werkzaamheden die wij als veiligheidsregio uitvoeren samen met onze partners. Deze werkzaamheden zijn geclusterd in thema's afkomstig uit het Regionaal risicoprofiel, de strategische agenda van het Veiligheidsberaad en landelijke en regionale ontwikkelingen.

2. Integraliteit & Organisatie

In 2009 hebben we als veiligheidsregio een missie en visie ontwikkeld. Inmiddels is de organisatie gegroeid en de omgeving veranderd, wat vraagt om meer samenwerking binnen de organisatie en daarbuiten met onze partners. Deze nieuwe situatie vraagt ook om een (her)nieuw(d)e missie en visie. In 2016 wordt hiervoor een project opgestart.

3. Integraliteit & Output

Regionaal risicoprofiel

Volgens de wet moet het beleidsplan mede gebaseerd zijn op het Regionaal risicoprofiel. Op basis van een zorgvuldige afweging van alle risico's die aanwezig zijn binnen Gelderland-Zuid waaraan allemaal aandacht wordt besteed binnen de reguliere werkzaamheden van de veiligheidsregio, zijn vier prioritaire risico's benoemd. Om deze risico's breed op de agenda's te krijgen van de verschillende overleggen, zijn er jaarthema's van gemaakt. Aan deze jaarthema's wordt gedurende het betreffende jaar extra aandacht besteed. Doel van een jaarthema is enerzijds een belangrijk risico in de volle breedte bekijken en onderzoeken. En anderzijds zorgt het voor een kapstok waaraan het integrale werken opgehangen kan worden en waarover zowel intern als extern helder gecommuniceerd kan worden. Het jaarthema wordt voor zover mogelijk in alle reguliere werkzaamheden meegenomen (zoals bijvoorbeeld in opleiden, trainen, oefenen en planvorming). Daarnaast wordt elk jaarthema beschouwd op de integrale thema's die ook in dit beleidsplan zijn benoemd in hoofdstuk 5.

De leerpunten en producten die hieruit voortkomen, zijn vervolgens ook voor andere risico's in de regio in te zetten; ten behoeve van zowel risicobeheersing als incidentbestrijding

Het gaat om de volgende jaarthema's:

2016: Water

Water is het grootste risico binnen Gelderland-Zuid; het scoort in het risicoprofiel hoog op waarschijnlijkheid en impact, daarnaast is het een thema op de strategische agenda van het Veiligheidsberaad. De komende jaren herzielt de veiligheidsregio het rampbestrijdingsplan dijkdoorbraak en overstroming. Daarnaast wordt het zogenaamde 'sneeuwbaaleffect' van een overstroming of dijkdoorbraak onderzocht samen met vitale partners en buurregio's. Gekeken wordt wat de verdere gevolgen zijn van een overstroming of dijkdoorbraak in de dagen, weken of zelfs maanden erna. Speciale aandacht is er dan voor de kwetsbare objecten binnen dat gebied, wat dit voor hen betekent en welke maatregelen getroffen kunnen worden.

2017: Brand en verminderd zelfredzamen

In februari 2015 werd Nijmegen, en eigenlijk de hele veiligheidsregio, opgeschrikt door een grote brand in een wooncomplex met meerdere verminderd zelfredzame bewoners. Gezien de vergrijzing in Nederland en de tendens dat mensen langer thuis wonen, blijft een dergelijke brand een risico binnen de veiligheidsregio. De veiligheidsregio zal dan ook samen met de gemeenten in Gelderland-Zuid onderzoeken welke maatregelen ingezet kunnen worden om de kwetsbaarheid van deze doelgroep bij brand te verkleinen. Hierbij wordt ook gekeken naar de huidige initiatieven die al uitgevoerd worden. Het uitvoeren van een beïnvloedingsanalyse volgens de methodiek van het risicoprofiel, kan hierbij ondersteunend zijn. Hiermee wordt inzichtelijk waar je als veiligheidsregio en partners wel en geen invloed op hebt.

2018: Continuïteit

Tot nu toe hebben we als veiligheidsregio in het risicoprofiel met name sectorspecifieke scenario's voor verstoringen van vitale voorzieningen (elektriciteit, drinkwater, ICT, telecom, gas) beschreven en sectorale convenanten afgesloten. Wat daarmee niet wordt bekeken is de onderlinge afhankelijkheid van vitale sectoren en wat de invloed van verstoringen van meerdere van deze voorzieningen (domino-effect) is op de samenleving. In 2018 bekijkt de veiligheidsregio wat de impact hiervan is op bewoners, instellingen en bedrijven. Dit met als doel de voorbereiding op crises door verstoring van vitale voorzieningen te versterken, zodat we in de toekomst de gevolgen van een verstoring van vitale voorzieningen kunnen beperken. Dit doen we in samenspraak met onze partners.

2019: Gevaarlijke stoffen

Bij gemeentebestuurders en burgers is aandacht en soms ook zorg aanwezig over de gevaarlijke stoffen die in de regio te vinden zijn of vervoerd worden. Aan deze zorg wordt in 2019 nadrukkelijk aandacht besteed; de veiligheidsregio onderzoekt welke preventieve activiteiten al uitgevoerd worden en welke daar mogelijk nog aan toegevoegd kunnen worden. Een specifieke uitwerking van dit thema volgt in 2018. Aan de hand van wat dan leeft, kan een insteek worden gekozen (bijvoorbeeld kijken naar de inrichtingen, of naar het vervoer van stoffen). De beïnvloedingsanalyse volgens de methode van het Regionaal risicoprofiel kan hierbij input leveren.

Overige integrale thema's

Naast de vier jaarthema's die integraal worden benaderd, besteedt de veiligheidsregio de komende beleidsperiode ook extra aandacht aan een aantal andere integrale thema's die naar voren zijn gekomen in verschillende sessies binnen de organisatie, welke een logisch uitvloeisel van landelijke en regionale ontwikkelingen zijn. Deze thema's staan op zichzelf. Daarnaast worden ze elk jaar beschouwd vanuit de bril van het jaarthema.

Het gaat om de volgende thema's:

Informatiemanagement

De komende jaren wordt geïnvesteerd in een gedegen basis door aan te sluiten bij de 6 landelijke prioriteiten vanuit het Programma Informatievoorziening Veiligheidsregio's (2015-2020). Daarnaast wordt de samenwerking binnen de veiligheidsregio, tussen de sectoren op dit gebied geïntensiveerd. Voor het netcentrisch werken stelt de veiligheidsregio een projectplan op met als doel het netcentrisch werken binnen Gelderland-Zuid verder uit te werken. Prioriteit daarin is bijvoorbeeld het investeren in de kennis en vaardigheden van de secties ROT en het RBT.

Zelfredzaamheid en burgerparticipatie

Op zelfredzaamheid van burgers wordt door de overheid steeds meer een beroep gedaan, met onder meer als gevolg dat steeds meer kwetsbare groepen (ouderen of mensen met een beperking) langer thuis blijven wonen. De komende periode investeert de veiligheidsregio samen met gemeenten, politie en GGD daarom in twee zaken:

Eenzijds het ontwikkelen van een integraal zelfredzaamheidsbeleid en anderzijds op het gezamenlijk in kaart brengen van de meer kwetsbare doelgroep, de verminderd zelfredzamen tijdens crisis. Om uiteindelijk te benoemen wie welke verantwoordelijkheid heeft richting deze groep en welke hulp geboden kan worden om de kwetsbaarheid te verminderen.

Communicatie

Communicatie is een strategisch in te zetten middel waarmee je vooraf gestelde doelen kunt behalen. De doelen die we ons voor communicatie stellen zijn de volgende:

Allereerst het opstellen van een visie op communicatie die past bij de huidige organisatie. Daarnaast zal aan de notitie Zelfredzaamheid en risicocommunicatie samen met de gemeenten binnen Gelderland-Zuid nadrukkelijk uitvoering worden gegeven. Voor crisiscommunicatie ligt de komende jaren de nadruk op het borgen van de kwaliteitsslag die de afgelopen periode is gemaakt. Hiervoor is een programma geschreven (programma Bevolkingszorg en crisiscommunicatie 2015-2018).

Risicogerichtheid

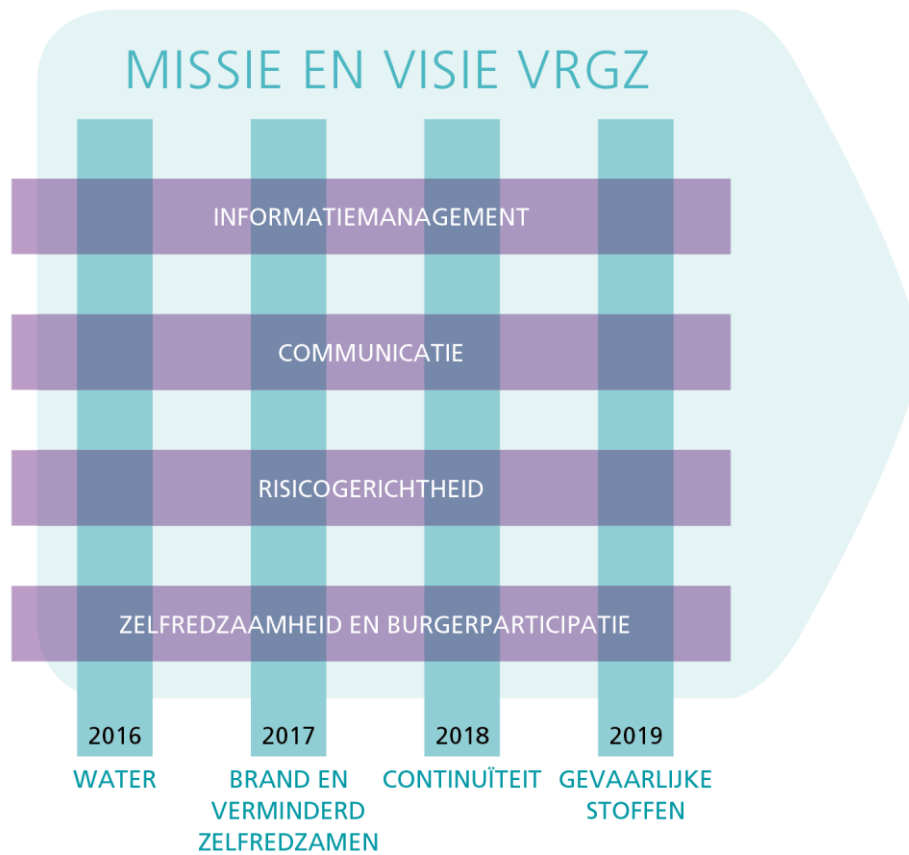
Het veiligheidsberaad heeft de ambitie geuit om een aanpak te ontwikkelen die zich richt op een doelgerichte beïnvloeding van risico's. Binnen Gelderland-Zuid is deze ambitie al eerder verwerkt in het multidisciplinaire Instrument ruimtelijke veiligheid. De komende jaren wordt dit instrument verder uitgerold. Daarnaast voert de veiligheidsregio met externe partners beïnvloedingsanalyses uit voor de jaarthema's en worden de landelijke ontwikkelingen op dit gebied gevolgd om te bezien wat dit voor Gelderland-Zuid kan betekenen.

Deel 3 wordt afgesloten met een hoofdstuk waarin aandacht wordt besteed aan de wijze waarop de output wordt uitgevoerd en gemonitord. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe uitvoering zal worden gegeven aan de inhoud van dit beleidsplan.

4. Bijlagen

Het Regionaal beleidsplan bevat de wettelijk verplichte bijlagen. Daarnaast is een bijlage opgenomen met de reguliere, multidisciplinaire werkzaamheden die door de veiligheidsregio worden uitgevoerd. Dit zijn werkzaamheden waarvoor al beleid is opgesteld en daarom dus niet terug hoeven te komen in een specifiek hoofdstuk van het beleidsplan. Tevens zijn landelijke en regionale ontwikkelingen meegenomen in een bijlage.

Samengevat in een figuur is dit de kern van het Regionaal beleidsplan Gelderland-Zuid 2016-2019:

Inleiding

1. Wettelijke grondslag en leeswijzer

Grondslag Beleidsplan

De basis voor het Regionaal beleidsplan is gelegen de Wet veiligheidsregio's (Wvr). In deze wet wordt gesteld dat het bestuur van de veiligheidsregio minimaal eens in de vier jaar een beleidsplan vaststelt waarin het multidisciplinaire beleid ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio wordt vastgelegd.

Volgens de wet dient het beleidsplan minimaal te bevatten:

- Een beschrijving van de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de veiligheidsregio, alsmede van de beoogde operationele prestaties in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing van de gemeenten en de politie in de regio;
- Een uitwerking van de door de minister vastgestelde landelijke beleidsdoelstellingen;
- Een informatieparagraaf waarin een beschrijving wordt gegeven van de informatievoorziening binnen en tussen de hierboven bedoelde organisaties;
- Een oefenbeleidsplan;
- Een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie.

Het beleidsplan dient mede gebaseerd te zijn op het risicoprofiel van de regio. Daarnaast is als nieuwe wettelijke verplichting opgenomen in de Wet veiligheidsregio's dat de burgemeester het ontwerpbeleidsplan van de veiligheidsregio voorlegt aan de gemeenteraad, voordat tot vaststelling kan over worden gegaan.

Het Regionaal beleidsplan is een multidisciplinair beleidsdocument. Het beschrijft dus niet de monodisciplinaire beleidskaders van de individuele disciplines. Deze zijn overigens, indien aanwezig, opgenomen als bijlage van dit plan.

Doelstelling beleidsplan

Doel van dit beleidsplan is om de multidisciplinaire ambities van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid voor de komende vier jaar vast te leggen. Deze ambities hebben betrekking op jaarthema's en integrale thema's, afkomstig uit het Regionaal risicoprofiel, de strategische agenda van het Veiligheidsberaad en landelijke en regionale ontwikkelingen.

Afstemming

Na vaststelling van het concept door het bestuur. Zoals vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's is het beleidsplan afgestemd met en voorgelegd aan de aangrenzende veiligheidsregio's, het Waterschap Rivierenland en de politie-eenheid Oost-Nederland. Tevens heeft de veiligheidsregio het beleidsplan afgestemd met en voorgelegd aan de diverse crisispartners.

Leeswijzer

Het plan van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid bestaat uit vier delen:

1. Inleiding. In dit deel wordt het overkoepelende thema 'Integraliteit' van het beleidsplan toegelicht.
2. Integraliteit en organisatie. Dit deel gaat over wat wij als veiligheidsregio willen doen om als één, integrale organisatie te kunnen werken.
3. Integraliteit en output. Bevat de integrale, multidisciplinaire thema's waar wij ons als veiligheidsregio de komende vier jaar op gaan richten. Enerzijds is dat een vertaling van ons Regionaal risicoprofiel naar beleid en anderzijds is dat een aantal andere, belangrijke thema's voor de veiligheidsregio.
4. Bijlagen. Bevat de (wettelijk verplichte) bijlagen.

2. Thema beleidsplan 2016-2019: integraliteit

2012-2015: stevige verankering VRGZ

Afgelopen jaren zijn we als veiligheidsregio flink gegroeid. Met de regionalisering van de brandweer bestaat de organisatie uit ruim 1300 personen. Deze personen zijn werkzaam binnen de vijf sectoren (Regionale ambulancevoorziening, brandweer, GHOR, Veiligheidsbureau en de Gemeenschappelijke Meldkamer) en ondersteunende diensten van de veiligheidsregio.

Elke sector binnen de veiligheidsregio kent zijn eigen ontwikkelingen, met name gericht op het monodisciplinaire proces. Zo zorgt de brandweer voor een optimale brandweezorg, de Regionale ambulance voorziening voor optimaal ambulancevervoer en de GHOR voor een goede samenwerking en afstemming met de geneeskundige keten- en zorgpartners.

Daarnaast zijn we als individuele sectoren, soms ook gezamenlijk, bezig met een groot aantal overlappende thema's. Tevens maken we deel uit van een gezamenlijke bedrijfsvoering, worden we ondersteund door één afdeling financiën, één afdeling P&O en één afdeling facilitaire zaken en ICT. We zijn als veiligheidsregio dus één, stevig verankerde organisatie.

2016-2019: kansen benutten en meer efficiëntie door samenwerking

Binnen de organisatie, tussen de sectoren, weet men elkaar te vinden en kunnen de lijnen kort zijn, maar deze lijnen zijn niet allemaal structureel geborgd.

Elke sector is verantwoordelijk voor het eigen, monodisciplinaire resultaat, maar door meer samen te werken kan winst geboekt worden, ook in de samenwerking met onze partners. De winst zit zowel in de output, als in het werkplezier vanuit de dynamiek die ontstaat door het verknopen van kennis en werkzaamheden. En dat laatste kan het eerste weer versterken.

Het thema voor dit beleidsplan is dan ook 'integraliteit'; het benadrukken van het gezamenlijke, zowel binnen de veiligheidsregio als daarbuiten met onze partners en de wereld om ons heen, met als doel efficiënter en uitdagender te werken. Door meer samen te werken komen we tot producten die nog meer aansluiten bij de wensen van onze partners en de inwoners van Gelderland-Zuid. Want dat is waarvoor we het doen: een veiliger Gelderland-Zuid voor inwoners, werkenden en bezoekers.

De integraliteit kan gevonden worden in twee onderdelen. Als eerste binnen de organisatie (zie hoofdstuk 3). Met één gezamenlijke missie en visie, passend binnen de huidige ontwikkelingen, kunnen we opereren als één organisatie met medewerkers die trots zijn op hun organisatie, de veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

Anderzijds zit die integraliteit in de output, in de werkzaamheden die wij als veiligheidsregio uitvoeren in samenwerking met onze partners. Het uitgangspunt is hierbij dat de verschillende sectoren en afdelingen in de veiligheidsregio gezamenlijk met de benoemde thema's (zie hoofdstuk 4 en 5) aan de slag gaan en hierbij de samenwerking opzoeken met de externe partners.

In dit beleidsplan komen beide onderdelen aan bod.

Integraliteit & organisatie

3. De organisatie: missie en visie

1. Wat is onze missie en visie

In 2009 hebben we als veiligheidsregio onze visie en missie opgesteld. Die visie en missie paste bij de organisatie zoals deze toen was.

Missie

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid is een daadkrachtige, betrouwbare en alerte organisatie voor brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Zij is dé organisatie die, samen met de 16 gemeenten, politie en alle andere betrokken organisaties, zorgt voor een veilige samenleving in Gelderland-Zuid.

Het motto van de VRGZ luidt:

Daadkrachtig, betrouwbaar en alert, door samenwerking

Visie

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid opereert in een samenleving die zich kenmerkt door snelle technologische en infrastructurele ontwikkelingen, een toenemende invloed van de media, individualisering, economische en demografische veranderingen en groter wordende veiligheidsrisico's. De veiligheidsregio signaleert deze maatschappelijke ontwikkelingen, speelt hier alert en proactief op in en stemt haar beleid en taakuitvoering hierop af.

Veel van de waarden uit deze missie en visie zijn nog steeds van toepassing, maar omdat de organisatie is gegroeid en ook de samenleving verandert, is het wenselijk de missie en visie opnieuw tegen het licht te houden.

2. Wat zijn de ontwikkelingen

Door de regionalisering van de brandweer is de organisatie flink gegroeid, ook omdat de afdeling ICT, financiën en P&O nu onderdeel uitmaken van de organisatie en niet meer worden ingehuurd. Binnen de veiligheidsregio Gelderland-Zuid werken inmiddels ruim 1300 medewerkers, onder wie zo'n 800 brandweer vrijwilligers. Binnen de veiligheidsregio kennen we stevige sectoren die ieder zorgdragen voor hun eigen taken, maar daarnaast hebben we ook een groot aantal gezamenlijke taken die sector-overstijgend zijn.

Ook de omgeving van de veiligheidsregio verandert. We hebben te maken met een 'terugtrekkende overheid' waarbij verantwoordelijkheden door de overheid worden afgestoten en meer neergelegd worden bij de samenleving, het ontstaan van nieuwe organisaties zoals bijvoorbeeld de regionale uitvoeringsdiensten, technologische ontwikkelingen, een vergrijzende bevolking waarin mensen langer en ook met beperkingen thuis wonen. Deze ontwikkelingen vragen om een nieuwe kijk op de rol van de veiligheidsregio en een integrale aanpak middels een goede samenwerking zowel binnen de veiligheidsregio als daarbuiten met onze partners.

Om die reden is het wenselijk dat we als veiligheidsregio onze missie en visie gaan herzien en daar naar gaan handelen. Deze herziening vraagt om betrokkenheid van de hele organisatie: vanuit alle sectoren en ondersteunende diensten.

3. Wat gaan we doen

Wat	Wie	Wanneer
Project om missie en visie Veiligheidsregio Gelderland-Zuid te herzien	Directie	2016
Initiatieven ontwikkelen om nieuwe missie en visie uit te dragen en te doorleven	Gehele organisatie	2016 - 2019

Integraliteit & output

4. Regionaal risicoprofiel

4.1 Inleiding

Volgens de Wet Veiligheidsregio's moet het beleidsplan mede gebaseerd zijn op het Regionaal risicoprofiel. Om die reden worden uit het Regionaal risicoprofiel risico's gefilterd waarop in de betreffende beleidsperiode de meeste aandacht wordt gericht. Dit zijn de zogenoemde prioritaire risico's.

In de beleidsperiode 2012-2015 waren de prioritaire risico's: 'verstoring telecommunicatie en ICT', 'incident transport brandbare stof', 'scheepvaartincident toxische stof', 'natuurbrand nabij kwetsbaar object', 'overstromingen' en 'griepandemie ernstig'. Aan deze prioritaire risico's is bijvoorbeeld uitvoering gegeven door middel van het opstellen van convenanten en planvorming, door oefeningen te organiseren maar ook door verwerking van deze risico's in informatiemanagement- en risicocommunicatie-producten.

In 2015 is het Regionaal risicoprofiel herzien (zie bijlage C). De herziening heeft een aantal wijzigingen opgeleverd, zoals de toevoeging van een scenario voor een ongeval met een kernenergiecentrale en een actualisatie van een aantal scenario's (overstromingen, verstoring gasvoorziening, brand gebouw verminderd zelfredzamen, verstoring elektriciteitsvoorziening, verstoring telecom en ICT).

Ook voor de periode 2016-2019 zijn opnieuw prioritaire risico's benoemd. De afweging hiervoor is tot stand gekomen door:

1. Het raadplegen van de werkgroep Regionaal risicoprofiel. De experts uit deze werkgroep (afkomstig vanuit alle hulpdiensten en gemeenten) hebben geadviseerd over welke risico's extra aandacht behoeven.
2. Een analyse van de risico's in relatie tot het centrale thema van het beleidsplan: integraliteit. Per beschreven scenario is geanalyseerd in hoeverre het risico bijdraagt aan de multidisciplinaire en integrale samenwerking en afstemming die wordt nagestreefd voor de komende beleidsperiode.
3. Te kijken naar de belangrijkste landelijke en regionale ontwikkelingen.

Deze afweging heeft de volgende prioritaire risico's opgeleverd:

- Water (zie paragraaf 4.2);
- Brand en verminderd zelfredzamen (zie paragraaf 4.3);
- Continuïteit (zie paragraaf 4.4);
- Gevaarlijke stoffen (zie paragraaf 4.5).

Het risico "griepandemie", dat ook hoog scoort in het risicodiagram van het Regionaal risicoprofiel, krijgt de komende vier jaar geen extra aandacht. De reden hiervoor is dat we als veiligheidsregio door de Mexicaanse griep en de ervaringen met het Ebola-virus, al veel geïnvesteerd hebben in dit risico en we dit ook kunnen gebruiken in de huidige beleidsperiode.

Om deze onderwerpen breed op de agenda's te krijgen van de verschillende overleggen binnen de veiligheidsregio, maar ook in de overleggen met onze partners, zijn er jaarthema's van gemaakt. Aan deze jaarthema's wordt gedurende het betreffende jaar extra aandacht besteed. Doel van een jaarthema is enerzijds een belangrijk risico in de volle breedte bekijken en onderzoeken. En anderzijds zorgt het voor een kapstok waaraan het integrale werken opgehangen kan worden en waarover zowel intern als extern helder gecommuniceerd kan worden.

Het jaarthema wordt voor zover mogelijk in alle reguliere werkzaamheden meegenomen (zoals bijvoorbeeld in opleiden, trainen, oefenen en planvorming). Daarnaast wordt elk jaarthema beschouwd op de integrale thema's die ook in dit beleidsplan zijn benoemd in hoofdstuk 5.

Tenslotte voert de veiligheidsregio voor de prioritaire risico's samen met onze partners een beïnvloedingsanalyse uit. Met een beïnvloedingsanalyse wordt inzichtelijk waar je als veiligheidsregio en partners wel en geen invloed op hebt. Vervolgens kan de veiligheidsregio haar werkzaamheden hierop inrichten.

In de landelijk in ontwikkeling zijnde methodiek van de beïnvloedingsanalyse worden de risico's geanalyseerd op:

- Risicoreductie: kansreductie, effectreductie, reductie blootstelling, bevordering zelfredding, bevordering hulpverlening/ bestrijding, bevordering herstel;
- Crisisbeheersing: planvorming, OTO, mensen en middelen, gegevensbeheer, verbindingen en communicatie, herstel.

De beïnvloedingsanalyse is dus bij uitstek een instrument dat bijdraagt aan integrale samenwerking.

De leerpunten en producten die uit de extra aandacht voor de jaarthema's voortkomen, zijn vervolgens ook voor de andere risico's in de regio in te zetten; ten behoeve van versterking van zowel risicobeheersing als incidentbestrijding.

4.2 Jaartheme 2016: water

“Door het in kaart brengen van het sneeuwbaaleffect de gevolgen van een overstroming minimaliseren”

1. Wat houdt het thema water in?

Door de veiligheidsregio Gelderland-Zuid stromen de Waal en de Maas. Daarnaast kent het grondgebied maar enkele hoge gronden (gebieden die zonder dijken bij hoogwater droog blijven). Als veiligheidsregio zijn we weliswaar goed beveiligd tegen overstromingen, maar uit te sluiten zijn overstromingen nooit. En de maatschappelijke gevolgen hiervan kunnen zeer groot zijn.

Binnen het risicoprofiel is overstroming een zeer belangrijk risico (het scoort relatief hoog qua waarschijnlijkheid en impact). We hebben dan ook een multidisciplinair rampbestrijdingsplan dijkdoorbraak en overstroming (2012) en water is geregeld onderwerp van gesprek. De kans op een dijkdoorbraak blijkt volgens de nieuwste inzichten groter dan gedacht (bij sommige dijkvlakken een kans van eens in de honderd jaar). Daarom is het wenselijk dit thema verder te onderzoeken en vervolgens samen met onze crisis-, zorg- en vitale partners integraal te kijken naar de impact van een overstroming en de maatregelen die hiervoor genomen kunnen worden.

2. Wat zijn de ontwikkelingen

Het nationale Deltaprogramma heeft nieuwe inzichten opgeleverd ten aanzien van waterveiligheid. Deze inzichten en de besluiten die genomen zijn in de Deltabeslissingen, werken door van waterkering tot rampenbestrijding. Extra aandacht wordt bijvoorbeeld van de veiligheidsregio's gevraagd voor evacuatie en de effecten van het fenomeen 'piping'. Ook voor de gemeenten is dit van belang; niet alleen in relatie tot de voorbereiding op een dijkdoorbraak, maar ook voor ruimtelijke oplossingen en maatregelen.

'Water en evacuatie' is een van de thema's van de strategische agenda 2014-2016 van het Veiligheidsberaad. Landelijk wordt voor dit project ingezet op twee resultaatgebieden: hulpmiddelen ontwikkelen voor regio's (standaarden en handreikingen) en versterking van een structurele aanpak van dit thema (kennis, toetsingskader). De veiligheidsregio volgt deze ontwikkelingen en levert daar waar mogelijk menskracht aan dit landelijke project.

Voor Gelderland-Zuid is water, zoals ook boven genoemd, een zeer belangrijk risico. Om die reden is water het jaartheme voor 2016.

Binnen Gelderland-Zuid is het rampbestrijdingsplan aan een herziening toe. De uitdaging die daarbij wordt aangenomen is het in kaart brengen van het zogenaamde 'sneeuwbaaleffect'. Tot op heden hebben we ons vooral gericht op wat er direct speelt als een dijk doorbreekt of overstroomt. Wat we nu willen onderzoeken is wat de verdere gevolgen zijn van die overstroming of doorbraak in de dagen, weken of zelfs maanden erna. Belangrijke vragen daarbij zijn: wat zijn de kwetsbare objecten (BRZO-bedrijven, drinkwatervoorzieningen, zorginstellingen, stroomvoorzieningen et cetera) binnen dat gebied en wat zijn de gevolgen voor hen. Welke maatregelen kunnen zij nemen? En wat zijn de gevolgen als deze maatregelen niet genomen (kunnen) worden? Dit moeten we doen als veiligheidsregio, maar vooral ook samen met onze partners en buurregio's. Ook het onderdeel evacuatie van mens en dier binnen het rampbestrijdingsplan is aan herziening toe.

Deze hieruit verkregen informatie wordt gebruikt voor een betere preparatie van de crisisorganisatie en burgers. Zo kunnen onderdelen worden meegenomen in het oefenprogramma en kan

nadrukkerlijker worden ingezet op communicatie richting burgers over dit thema om de risicobewustwording te vergroten (reële risicocommunicatie).

Daarnaast nemen we de verkregen informatie mee in de advisering door de veiligheidsregio, bijvoorbeeld bij ruimtelijke ontwikkelingen (Instrument ruimtelijke veiligheid), BRZO-bedrijven en zorginstellingen (zorgcontinuïteit). De resultaten kunnen tevens als input dienen voor het jaarthema voor 2018: continuïteit (paragraaf 4.4).

3. Wat gaan we doen

Wat	Wie	Wanneer
Aanhaken bij landelijk project vanuit strategische agenda veiligheidsberaad: water en evacuatie	Veiligheidsbureau	2015 - 2019
Herzien rampbestrijdingsplan dijkdoorbraak en overstroming (2012) waarin de nadruk ligt op: -sneeuwbaaleffect -evacuatie van mens en dier	Veiligheidsbureau met ondersteuning van brandweer, GHOR, gemeenten en externe partners	2015 - 2016
Water als thema nadrukkelijk in oefenen meenemen	Alle sectoren en externe partners	2016
Risicocommunicatie over water	Initiator afdeling communicatie, Veiligheidsbureau en gemeenten Uitvoering door alle sectoren	2016 (- 2019)
Beïnvloedingsanalyse uitvoeren conform de landelijke methodiek van het Platform Regionaal risicoprofiel	Veiligheidsbureau, sectoren en externe partners	2016
Nieuwe informatie en inzichten meenemen in advisering en planvorming (zoals bij ruimtelijke veiligheid, BRZO-bedrijven, zorgcontinuïteit)	Alle sectoren	2016-2019

4.3 Jaarthema 2017: brand & verminderd zelfredzamen

“In kaart brengen van een (meer) kwetsbare doelgroep om zowel preventief als tijdens crises meer te kunnen betekenen”

1. Wat houdt het risico brand en verminderd zelfredzamen in?

In het Regionaal risicoprofiel is het scenario ‘brand met verminderd zelfredzamen’ opgenomen. In het scenario wordt uitgegaan van een brand in een wooncomplex met meerdere woonlagen en 75 verminderd zelfredzame personen. Dit scenario scoort in het huidige risicoprofiel niet heel hoog qua waarschijnlijkheid en impact. Toch wordt dit scenario als prioritair risico benoemd omdat dit risico leeft binnen de gemeenten en de veiligheidsregio en het aantal zelfstandig wonende ouderen (en daarmee het aantal verminderd zelfredzame ouderen) sterk zal stijgen door de vergrijzing en overheidsbeleid.

2. Wat zijn de ontwikkelingen?

In februari 2015 was in Nijmegen sprake van een grote brand in een wooncomplex waarin meerdere verminderd zelfredzamen wonen. Vier personen zijn hierbij overleden. Op meerdere plekken in het land hebben soortgelijke situaties zich voorgedaan, onder meer in Wijchen. En de kans blijft bestaan dat het nogmaals gebeurt. Dit is een logisch gevolg van de vergrijzing in Nederland, en dus ook in Gelderland-Zuid. Daarnaast is de tendens dat mensen langer thuis wonen, in niet specifiek voor de doelgroep ingerichte complexen. Deze mensen zijn in het dagelijks leven zelfredzaam, maar bij een brand minder of zelfs niet. Aandacht voor dit onderwerp is gewenst. Daarom is dit risico als jaarthema benoemd voor 2017.

De veiligheidsregio gaat samen met de gemeenten in Gelderland-Zuid onderzoeken wat in te zetten maatregelen zijn om de kwetsbaarheid van verminderd zelfredzamen bij brand te verkleinen. De rol van de veiligheidsregio is dan het in kaart brengen van het hiervoor benodigde netwerk (netwerkmanagement), het inventariseren van initiatieven van de gemeenten en het verzamelen en samenbrengen van kennis. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de resultaten die de activiteiten bij het thema ‘zelfredzaamheid en burgerparticipatie’ opleveren.

Daarnaast wordt goed gekeken naar de inhoud van de initiatieven en activiteiten die al binnen de veiligheidsregio worden uitgevoerd richting de doelgroep verminderd zelfredzamen (denk bijvoorbeeld aan het geven van voorlichting) om te bezien of de vorm of inhoud nog moet worden aangepast op basis van bovenstaand onderzoek.

3. Wat gaan we doen?

Wat	Wie	Wanneer
Onderzoek doen naar in te zetten maatregelen om kwetsbaarheid doelgroep tijdens brand te verkleinen	Initiator GHOR en brandweer, ondersteuning en uitvoering door alle sectoren, gemeenten	2017
Inventariseren welke initiatieven binnen de veiligheidsregio en haar partners worden ontplooid richting de doelgroep om te bezien hoe deze initiatieven versterkt kunnen worden op basis van het onderzoek	GHOR Uitvoering door alle sectoren en externe partners	2017
Beïnvloedingsanalyse uitvoeren conform de landelijke methodiek van het Platform Regionaal risicoprofiel	Veiligheidsbureau, sectoren en externe partners	2017

4.4 Jaartheme 2018: continuïteit

“Het één heeft gevolgen voor het ander; inzichtelijk maken van de impact van uitval van meerdere vitale voorzieningen (domino-effect)”

1. Wat is continuïteit

Het functioneren van de samenleving is afhankelijk geworden van technische en infrastructurele voorzieningen. Bijvoorbeeld gasvoorziening, elektriciteit, telecom, informatie- en communicatietechniek, drinkwatervoorziening, riolering, maar ook spoor-, vaar- en autowegen. Als er één van deze vitale voorzieningen langdurig en op grote schaal weg valt, loopt de continuïteit van de basisvoorzieningen voor burgers, instellingen en bedrijven gevaar. Vanwege de toegenomen samenhang tussen de verschillende technieken, voorzieningen en infrastructuur kan bovendien de uitval van de ene vitale voorziening, de uitval van een andere vitale voorziening betekenen. De impact van langdurige uitval op de samenleving wordt dan nog groter. Onder het thema continuïteit beschouwt de veiligheidsregio deze impact en wat dat betekent voor de continuïteit van de samenleving vanuit de noemer jaartheme voor 2018.

2. Wat zijn de ontwikkelingen

Voor diverse vitale voorzieningen zijn landelijke convenanten opgesteld. De veiligheidsregio heeft met de betreffende partners een convenant afgesloten. Bijvoorbeeld met Vitens, Gasunie, Liander en Waterschap. Hierin staat hoe de organisaties elkaar bij een crisis kunnen vinden, hoe ze samenwerken en elkaar informeren. De bijlagen hiervan worden jaarlijks herzien. Deze convenanten zijn per type voorziening opgesteld en afgesloten en daarmee sectorspecifiek. Voor vitale voorzieningen waarvoor nog geen landelijk convenant aanwezig is, zijn geen afspraken vastgelegd. Zoals voor de telecomsector.

De onderlinge afhankelijkheid van de vitale voorzieningen en de invloed ervan op de samenleving nemen nog verder toe. Omdat we tot nu toe vooral sectorspecifieke scenario's hebben beschreven in het risicoprofiel en sectorale convenanten hebben afgesloten, wordt een nadere multidisciplinaire beschouwing van het domino-effect van verstoringen uitgevoerd. Hiervoor kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van het scenario dat gebruikt is bij het jaartheme van 2016: water. Door een overstroming of dijkdoorbraak van een dijkring, zijn de effecten hiervan op het functioneren van de verschillende vitale voorzieningen in kaart te brengen. De impact op bewoners, instellingen en bedrijven wordt zichtbaar gemaakt. Ook de tijd tot uitval en de tijd totdat de voorzieningen hersteld zijn en weer gaan functioneren kan hierin worden meegenomen. Ook zorginstellingen worden hierbij in beschouwing genomen: hoewel zorginstellingen bij wet verplicht zijn zorg te leveren onder alle omstandigheden, kan bij langdurige en grootschalige uitval niet worden verwacht dat zorginstellingen zelfstandig het probleem op kunnen lossen.

Dit met als doel de voorbereiding op crises door verstoring van vitale voorzieningen te versterken, zodat we in de toekomst de gevolgen van een verstoring van vitale voorzieningen kunnen beperken. Dit doen we in samenspraak met onze partners. Netwerkmanagement is dus ook hier van belang.

3. Wat gaan wij doen

Wat	Wie	Wanneer
Contacten met partners vitale voorzieningen intensiveren. Convenanten afsluiten of indien wenselijk actualiseren	Alle sectoren	2016 - 2019
Multidisciplinair onderzoek naar het domino-effect van uitval van vitale voorzieningen	Initiator Veiligheidsbureau, ondersteuning van alle sectoren	2018
Beïnvloedingsanalyse uitvoeren conform de landelijke methodiek van het Platform Regionaal risicoprofiel	Veiligheidsbureau en externe partners	2018
De resultaten uit het onderzoek naar het domino-effect en de uitkomsten van de beïnvloedingsanalyse verwerken in: planvorming, adviesproducten, voorbereiding op crises	Alle sectoren, externe partners	2018 - 2019

4.5 Jaarthema 2019: gevaarlijke stoffen

“Inperken van impact van incidenten met gevaarlijke stoffen”

1. Wat zijn gevaarlijke stoffen

Over auto-, spoor- en vaarwegen in onze regio, vindt vervoer plaats van gevaarlijke stoffen. Daarnaast zijn bedrijven actief die gevaarlijke stoffen gebruiken in hun productieproces of gevaarlijke stoffen opslaan. In onze regio is daardoor de kans aanwezig dat een incident met gevaarlijke stoffen plaatsvindt. In het Regionaal risicoprofiel zijn hier verschillende scenario's voor opgenomen. Door deze verschillende scenario's is te zien dat het begrip 'gevaarlijke stoffen' veelzijdig is. Bij gevaarlijke stoffen wordt op hoofdlijnen onderscheid gemaakt in 5 categorieën:

- Chemisch (giftige stoffen);
- Biologisch (micro-organismen en toxinen die bij mensen, dieren of planten een negatief gezondheidseffect kunnen veroorzaken);
- Radiologisch (radioactieve stoffen);
- Nucleair (radioactieve stoffen bedoeld om kernenergie op te wekken, alsmede in het afval dat daarbij ontstaat);
- Explosieven (stoffen die vanwege hun explosiviteit, brandbaarheid of reactiviteit schade kunnen toebrengen).

2. Wat zijn de ontwikkelingen

Bij gemeentebestuurders en burgers is aandacht en soms ook zorg aanwezig over de gevaarlijke stoffen die in de regio te vinden zijn of vervoerd worden. Bij de actualisatie van het Regionaal risicoprofiel in 2014 zijn daarom twee scenario's met incidenten bij vervoer van gevaarlijke stoffen toegevoegd. Daarnaast is bij de herziening van het Regionaal risicoprofiel in 2015 vanwege gewijzigd rijksbeleid een scenario 'ongeval kernenergiecentrale' toegevoegd.

Gevaarlijke stoffen zijn dus een belangrijk risico voor Gelderland-Zuid en wordt daarom als jaarthema benoemd voor 2019. Zo ontstaat ruimte om met de hulpdiensten, gemeenten en bedrijven na te gaan welke preventieve activiteiten worden ondernomen en of daar op onderdelen en op de vier benoemde integrale thema's in dit beleidsplan (paragraaf 5.2, 5.3, 5.4 en 5.5) bundeling en samenwerking opportuun is.

Hiervoor wordt eerst het onderwerp afgebakend. De vraag is dan of breed wordt ingestoken op alle bovenstaande gevaarlijke stoffen of dat de keuze wordt gemaakt om op één type stof gedurende het jaar in te zoomen (bijvoorbeeld alleen toxische of nucleaire stoffen). Tevens kan worden bezien of naar het vervoer van gevaarlijke stoffen wordt gekeken of juist naar de inrichtingen/ bedrijven. Deze keuzes hangen af van waar op dat moment (bestuurlijk) de meeste behoefte aan is. Voorafgaand aan het jaar worden deze keuzes dan ook meegenomen in een projectplan voor dit risico.

3. Wat gaan wij doen

Wat	Wie	Wanneer
Afbakening onderwerp voorafgaand aan 2019 en uitwerking in een projectplan	Initiator brandweer, ondersteuning van alle sectoren	2018
Uitvoeren projectplan	Coördinator brandweer, uitvoering alle sectoren	2019
Beïnvloedingsanalyse uitvoeren conform de landelijke methodiek van het Platform Regionaal risicoprofiel	Veiligheidsbureau, sectoren, externe partners	2019

5. Integrale thema's

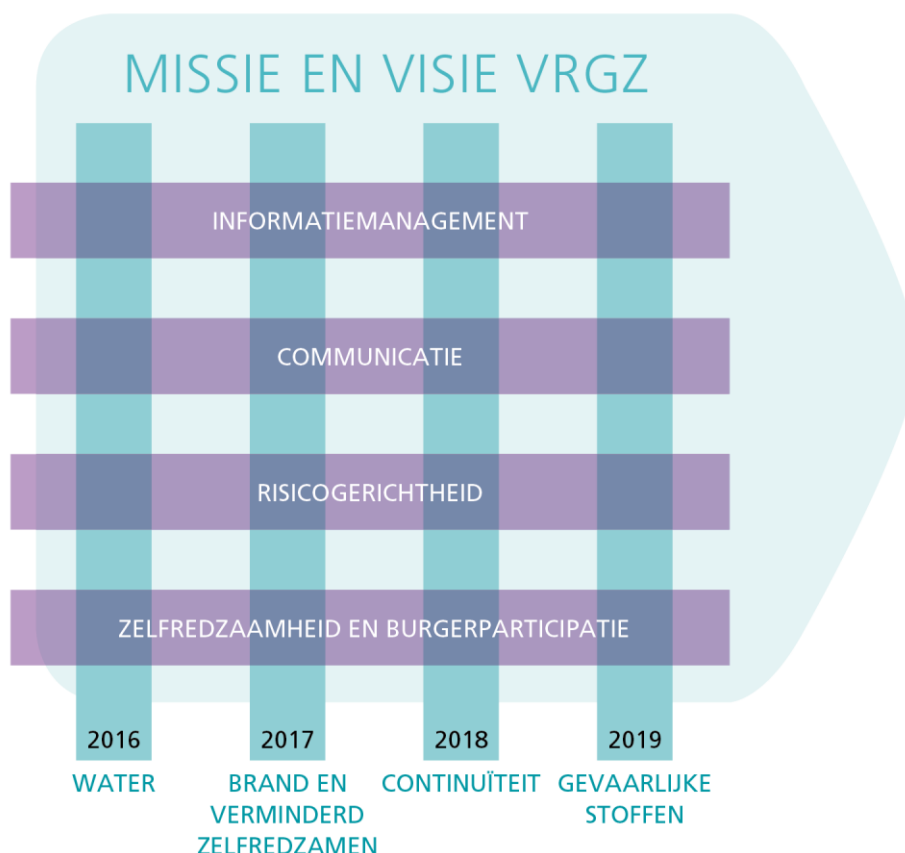
5.1 Inleiding

Naast de vier jaarthema's die integraal worden benaderd, zal de komende beleidsperiode ook extra aandacht zijn voor een aantal andere integrale thema's. Dit zijn thema's die naar voren zijn gekomen in voorbereidende sessies voor het beleidsplan van het Directieteam, Adviesteam en de werkgroep Regionaal beleidsplan, die een logisch uitvloeisel zijn van landelijke en regionale ontwikkelingen. Het gaat om de volgende thema's:

- Informatiemanagement (zie paragraaf 5.2);
- Zelfredzaamheid en burgerparticipatie (zie paragraaf 5.3);
- Communicatie (zie paragraaf 5.4);
- Risicogerichtheid (zie paragraaf 5.5).

Deze thema's staan op zichzelf; bieden kansen en ontwikkelmogelijkheden, maar daarnaast komen deze thema's ook elk jaar terug en worden dan beschouwd vanuit de bril van het jaarthema.

Visueel weergegeven komt dit op het volgende neer:

5.2 Informatiemanagement

“Vanuit een gedegen basis, optimaal werken tijdens crisis”

1. Wat is informatiemanagement

Informatiemanagement is een van de meest kritische succesfactoren bij het voorkomen, beheersen en afhandelen van een crisis. De juiste informatie, op het juiste moment, bij de juiste persoon kan van doorslaggevende betekenis zijn in het goed en daadkrachtig managen van een crisis. Informatie is om uit te wisselen tussen functionarissen, sectoren, crisispartners en andere regio's: bij uitstek een multidisciplinair en integraal thema.

Om de juiste informatie, op de juiste plek bij de juiste persoon te krijgen, is een goede informatievoorziening (zowel technisch als procesmatig) noodzakelijk. Een informatievoorziening die optimaal presteert tijdens een crisis vraagt onder andere om een robuuste infrastructuur, gebruikersvriendelijke systemen, ontsluiting van informatie op basis van gemaakt afspraken rondom definities, presentatievorm, eigenaarschap, actualiteit et cetera. Dat alles moet in de voorbereidende fase worden georganiseerd. Daarmee is informatiemanagement dus meer dan alleen informatie managen tijdens een crisis.

2. Wat zijn de ontwikkelingen

Zorgen voor een gedegen basis

In het 'Programma Informatievoorziening Veiligheidsregio's 2015-2020', vastgesteld door het Veiligheidsberaad, zijn zes prioriteiten benoemd die onder regie van het IFV de komende jaren worden uitgewerkt. De Veiligheidsregio Referentiearchitectuur (VeRA) is leidend voor de inrichting.

De zes prioriteiten zijn de volgende:

1. Basisvoorziening Geo: landelijke voorziening voor het ontsluiten van geo-informatie.
2. Landelijke ICT-voorziening: een robuuste infrastructuur waarop alle gemeenschappelijke en centrale applicaties en alle gemeenschappelijke gegevens via een ingang en een inlognaam worden aangeboden voor gebruik.
3. Landelijke kernregistraties: standaardisatie van door veiligheidsregio's gebruikte kernregistraties waardoor informatie-uitwisseling vergemakkelijkt.
4. Gemeenschappelijke applicaties: toewerken naar een compact geheel van gezamenlijke applicaties van veiligheidsregio's.
5. Business Intelligence: verzamelen en analyseren van data ten behoeve van sturing, uitvoering, verantwoording, lering en vergelijking.
6. Informatieveiligheid: verbeteren van de informatieveiligheid in de veiligheidsregio's.

Het idee achter deze prioriteiten is: standaardisatie en gelijkheid tussen regio's om uitwisseling te vergemakkelijken. Door gebruik te maken van elkaars kennis en expertise hoeft niet ieder voor zich het wiel uit te vinden. Gelderland-Zuid heeft deze zes prioriteiten geadopteerd en de ambitie uitgesproken bij deze initiatieven aan te haken door middel van het leveren van menskracht. Vanuit deze prioriteiten kan een stevig, integraal fundament worden gebouwd van waaruit informatiemanagement op een hoger niveau kan worden getild. Zonder deze basis blijft het, vanuit de beste bedoelingen, de eindjes aan elkaar knopen.

Naast deze ontwikkelingen is het ook van belang binnen de VRGZ en dus tussen de sectoren de integraliteit en gezamenlijke verantwoordelijkheid van informatiemanagement te benadrukken en op te zoeken. De eerste stappen zijn gezet om deze integraliteit te versterken en zullen in 2016 nader worden uitgewerkt in plannen van aanpak: van strategieën, beleid en (IT) architectuur tot implementatie afronding.

Verder is het van belang dat brongegevens-uitwisseling tussen de verschillende partijen wordt geprofessionaliseerd en dat gegevensbeheer centraal wordt ingericht en vastgelegd. Met als doel het putten uit eenduidige informatie, welke per sector van belang is.

Netcentrisch werken

Afgelopen jaren is binnen de veiligheidsregio geïnvesteerd in het netcentrisch werken op de meldkamer, het COPI en deels op ROT niveau. Informatiemanagers zijn opgeleid en geëxamineerd. De komende jaren ligt de nadruk op het investeren in kennis en vaardigheden van functionarissen in de secties van het ROT en het RBT. Daarnaast is het van belang dat ook het geografische beeld wordt (door)ontwikkeld en geborgd.

De netcentrische principes hebben ook meerwaarde in het voorkómen van de noodzaak om grootschalig op te treden. Het delen van informatie tussen de verschillende verantwoordelijke partijen heeft ook in het dagelijkse proces van risicobeheersing en bij het monitoren van de veiligheidssituatie grote meerwaarde. Dit geldt voor de algemene keten (rampenbestrijding en handhaving van openbare orde), maar ook in de diverse functionele ketens (een specifiek terrein, bijvoorbeeld elektriciteit) die bestaan uit de crisis- en ketenpartners van de Veiligheidsregio. De landelijke ontwikkelingen zijn er dan ook op gericht het netcentrisch werken uit te breiden naar de preparatieve fase. Het uiteindelijke doel is een volcontinu, informatie gestuurd werken en optreden.

Als Gelderland-Zuid hebben we niet de ambitie om op dit werkterrein voorop te lopen, maar op dit moment zijn er ook onvoldoende mensen en middelen beschikbaar om als veiligheidsregio het huidige basisniveau te waarborgen en noodzakelijke doorontwikkeling te realiseren. Het is daarom van belang dat inzichtelijk wordt gemaakt welke keuzes/investeringen noodzakelijk zijn om dit wel te kunnen doen.

3. Wat gaan wij doen

Wat	Wie	Wanneer
Aanhaken bij de 6 projecten uit het 'Programma Informatievoorziening Veiligheidsregio's' d.m.v. het leveren van menskracht	IM, ondersteund door de sectoren	2015 - 2019
Benoemen verantwoordelijken informatiemanagement per sector.	Directie	2016
Platform informatiemanagement nieuw leven inblazen	Initiator IM, deelname vanuit alle sectoren	2016
Organisatiecommunicatie starten over informatiemanagement om inzicht en betrokkenheid te vergroten	IM, Facilitaire Dienstverlening	2016
Investeren in kennis en vaardigheden netcentrisch werken van de secties ROT en het RBT	Veiligheidsbureau	2016
Opstellen projectplan veiligheidsregio 'een gedegen basis voor netcentrisch werken 2016-2019'	Veiligheidsbureau	2015 - 2016

5.3 Zelfredzaamheid en burgerparticipatie

“Door integraal zelfredzaamheidsbeleid, effectiever samenwerken en effecten vergroten”

1. Wat is zelfredzaamheid, wat is burgerparticipatie

Zelfredzaamheid bij rampen en crises heeft alles te maken met het ‘zichzelf en anderen kunnen redden’. Burgerparticipatie gaat een stap verder en heeft betrekking op het verzoek van hulpdiensten aan omstanders en vrijwilligers om zich in te zetten voor hulp bij calamiteiten of op het managen van de spontaan aangeboden hulp.

De veiligheidsregio heeft een taak in het faciliteren en bevorderen van deze zelfredzaamheid. Bijvoorbeeld door het vergroten van het bewustzijn dat een calamiteit zich altijd en overal en in vele vormen voor kan doen (risicocommunicatie). Daarnaast kan de veiligheidsregio, samen met partners, adviezen geven over wat te doen om de effecten van een incident te beperken en over hoe een burger zichzelf in veiligheid kan brengen (crisiscommunicatie).

Omdat zelfredzaamheid binnen alle sectoren een belangrijk thema is, maar veel initiatieven per sector worden ontplooid, is het bij uitstek een thema dat integraal veel mogelijkheden biedt en daarom wordt meegenomen in dit beleidsplan.

2. Wat zijn de ontwikkelingen

Op zelfredzaamheid van burgers wordt door de overheid steeds meer een beroep gedaan. De verantwoordelijkheid voor de samenleving legt de overheid steeds verder terug bij burgers, instellingen en bedrijven. De ontwikkeling van de verzorgingsstaat richting de participatiesamenleving is ingezet. Ook in de zorg is deze ontwikkeling te zien: mensen die op leeftijd zijn of op een andere manier kwetsbaar zijn, blijven langer zelfstandig wonen.

In de praktijk is gebleken dat een groot deel van de Nederlandse bevolking zelfredzaam is, zelfs meer dan voorheen werd gedacht. Maar vanwege bovenstaande ontwikkeling, is er ook een groep die onder normale omstandigheden zelfredzaam is, maar dit niet altijd is tijdens crises. Het is van belang dat deze doelgroep in beeld wordt gebracht en wordt nagedacht over wat de overheid hiervoor moet en kan betekenen.

Voor het thema zelfredzaamheid en burgerparticipatie zijn daarom twee speerpunten geformuleerd:

Het ontwikkelen van een integraal zelfredzaamheidsbeleid.

Door de krachten te bundelen (brandweer, politie, bevolkingszorg, RAV, GGD en GHOR) en alle reeds bestaande kennis te inventariseren, kunnen gezamenlijke initiatieven ontwikkeld of samengevoegd worden met als doel de zelfredzaamheid van burgers, (zorg-) instellingen en bedrijven te bevorderen. Hierdoor kunnen een aantal activiteiten zowel breder als efficiënter worden uitgevoerd, zoals de advisering van zorginstellingen over brandveiligheid en zorgcontinuïteit. Daarnaast neemt de veiligheidsregio de resultaten van de activiteiten binnen het jaarthema brand en vermindert zelfredzamen mee in de in te zetten middelen voor het bevorderen van zelfredzaamheid.

Input voor dit beleid is eveneens het onderzoek dat op dit moment wordt uitgevoerd binnen de veiligheidsregio waarin wordt gekeken naar de wijze waarop de burger structureel en actief kan worden betrokken bij de activiteiten van de VRGZ.

Het in kaart brengen van de verminderd zelfredzamen tijdens crises.

Gezamenlijk zal onderzocht worden hoe we tijdens crises in beeld krijgen waar verminderd zelfredzamen zich bevinden. Daarvoor moet gebruik worden gemaakt van elkaars netwerken, maar moeten ook nieuwe netwerken worden aangeboord. Van belang is daarbij te benoemen wie welke verantwoordelijkheid heeft en welke hulp kan worden geboden om verminderd zelfredzamen (eventueel met behulp van anderen) in veiligheid te kunnen stellen.

3. Wat gaan wij doen

Wat	Wie	Wanneer
Opstellen integraal zelfredzaamheidsbeleid met uitwerking van thema's, activiteiten en een werkwijze voor monitoring van de activiteiten (bijvoorbeeld door het instellen van een periodiek, multidisciplinair overleg)	Veiligheidsbureau in samenwerking met de gemeenten, politie, alle sectoren en de GGD	2016
Multidisciplinair onderzoek naar mogelijkheden om tijdens rampen en crises burgers die verminderd zelfredzaam in beeld te krijgen	Veiligheidsbureau in samenwerking met de gemeenten, alle sectoren en de GGD	2016 - 2017

5.4 Communicatie

“Communicatie als strategisch, verbindend middel”

1. Wat is communicatie

Communicatie is overal: tussen en voor mensen, tussen sectoren, tussen regio's. Middels communicatie informeren we elkaar, delen we kennis, houden we elkaar op de hoogte.

Communicatie is een strategisch in te zetten middel waarmee je vooraf gestelde doelen kunt behalen; wat is je missie, waar wil je heen? Communicatie – dat wil zeggen zenden en ontvangen - helpt mensen en organisaties daarbij. Dat gebeurt tijdens een crisis, maar ook in de voorbereiding daarop.

Communicatie is dus een integraal thema met in dit beleidsplan drie onderdelen:

- Corporate communicatie: de interne en externe communicatie van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid als organisatie;
- Risicocommunicatie: communicatie richting burgers van Gelderland-Zuid over risico's binnen de veiligheidsregio;
- Crisiscommunicatie: communicatie naar publiek en pers ten behoeve van schadebeperking (handelingsperspectieven), informatievoorziening en betekenisgeving tijdens een ramp of crisis.

2. Wat zijn de ontwikkelingen

Corporate communicatie

De veiligheidsregio is door de regionalisering van de brandweer enorm gegroeid; qua aantal medewerkers, maar ook qua werkplekken verspreid over de regio. Om samenhang en samenwerking binnen de veiligheidsregio te bewerkstelligen, is goede interne communicatie noodzakelijk. Op dit moment wordt er binnen de veiligheidsregio middels verschillende kanalen gecommuniceerd, bijvoorbeeld via nieuwsbrieven, de interne website en in de verschillende overleggen. Maar een dergelijke omvang van de organisatie vraagt om een (ver)nieuw(d)e communicatiestrategie, waarin deze middelen en mogelijk andere methoden worden meegenomen, die aansluiten bij de visie en missie van de (integrale) organisatie. In die communicatiestrategie verdient ook externe communicatie, bijvoorbeeld met gemeenten, ketenpartners én samenleving, de aandacht. Wat is de visie van de veiligheidsregio hierop, wat zijn doelen en prioriteiten? Maar ook perswoordvoering hoort hierin thuis. De vraag is of dit passief (als antwoord op) of misschien wel actief (met vooruitziende blik) moet plaatsvinden.

Risicocommunicatie

In de notitie 'Zelfredzaamheid en risicocommunicatie in de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid' is beschreven hoe de veiligheidsregio het onderwerp risicocommunicatie aanvielt. De basis wordt gevormd door klassieke risicocommunicatie: de veiligheidsregio richt zich op risicocommunicatie over noodsituaties (rampen en crises) en wat mensen kunnen en moeten doen. Hierbij wordt aangesloten bij het risicoprofiel. Van belang hierbij is het peilen van de behoeften van de gemeenten en het samen optrekken in het communiceren over risico's. Zowel veiligheidsregio als gemeenten hebben hierin een verantwoordelijkheid.

In de middelen die ontwikkeld worden, wordt een verbinding gelegd met en verwezen naar de publieksvoorlichting van de brandweer en de geneeskundige hulpverlening. Als te ontwikkelen middelen worden in de notitie genoemd: tweets via het twitteraccount @CrisisGLZ, ontwikkeling van

de 'Risicowijzer Gelderland-Zuid', aandacht voor risico's in de lokale huis-aan-huis-bladen en op de wijkwebsites. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de '24-dagen-regel'. Met deze regel wordt bedoeld dat tot ongeveer 24 dagen na een ramp mensen erg open staan voor informatie. Communiceren met burgers, instellingen en bedrijven over risico's hebben het grootste effect en de meeste betekenis nadat daadwerkelijk een calamiteit heeft plaatsgevonden.

Daarnaast is het bij elkaar aanhaken op de activiteiten van de afzonderlijke hulpdiensten een kans om met beperkte inspanningen en middelen een groter bereik te realiseren. Om dit structureel te doen, zal eerst de strategie voor communicatie (wat, waarom, voor wie, hoe) bepaald worden. Vervolgens worden de keuzes voor de wijze van uitvoering gemaakt.

Crisiscommunicatie

Voor crisiscommunicatie is afgelopen vier jaar een stevig fundament gelegd. Geïnvesteed is in kennis en kunde van functionarissen, en ook procesmatig zijn verbeterlagen gemaakt. Op dit moment wordt deze kwaliteitsslag ook gerealiseerd voor de woordvoering tijdens crisis bij GRIP 0 en 1.

De komende vier jaar ligt de nadruk op het borgen van deze kwaliteit (zoals is uitgewerkt in het 'Programma Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie 2015-2018'). Daarnaast is het van belang dat na vier jaar relatief 'naar binnen gekeerd' te zijn geweest, de blik zich weer meer naar buiten richt en geïnvesteed wordt in de samenwerking met de partners binnen en buiten de veiligheidsregio, uit te dragen wat van communicatie tijdens crisis verwacht kan worden en daarnaast waar mogelijk aan te haken bij integrale thema's.

3. Wat gaan we doen

Wat	Wie	Wanneer
Opstellen 'visie op communicatie' en hier uitvoering aan geven	Directie	2016
Uitvoering geven aan de notitie 'Zelfredzaamheid en risicocommunicatie in de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	Communicatie, Veiligheidsbureau, gemeenten, sectoren	2016 - 2019
Uitvoeren programma bevolkingszorg en crisiscommunicatie 2015-2018	Veiligheidsbureau en gemeenten	2016 - 2019

5.5 Risicogerichtheid

“Doelgerichte, multidisciplinaire beïnvloeding van risico’s”

1. Wat is risicogerichtheid

Het Veiligheidsberaad heeft in de Strategische agenda 2014-2016 de ambitie geuit om het enkel regelgericht beheersen van risico’s te ontwikkelen tot een aanpak die zich richt op een doelgerichte beïnvloeding van risico’s (risicogerichtheid). Vastgestelde normen zijn daarbij één aspect bij toetsing van en advisering over plannen en vergunningen, maar er wordt ook breder gekeken naar mogelijke oplossingen of maatregelen die veiligheidswinst opleveren.

Ook bij de landelijke aanpak van het Regionaal risicoprofiel vindt een ontwikkeling plaats naar het beïnvloeden van risico’s. Er wordt landelijk een methodiek ontwikkeld om samen met alle bij een risico betrokken partijen de beïnvloedingsmogelijkheden te analyseren. Na de risico-inventarisatie en -analyse worden daarmee de mogelijkheden om kans- en effectreductie te realiseren, geïnventariseerd (zie ook 4.1). Hieruit kan bijvoorbeeld blijken dat voor het ene risico een gebiedsgerichte aanpak met een samenspel van gemeenten, externe partners en de veiligheidsregio goed kan werken, terwijl voor een ander risico de communicatie over risico's het best inzetbare instrument is om het risico te beïnvloeden.

2. Wat zijn de ontwikkelingen

Risico’s maken onderdeel uit van de samenleving. Risico’s ontstaan om iets mogelijk te maken: een weg, een tunnel, bedrijven, wonen, recreëren etc.. Wet- en regelgeving helpen om risico’s in te perken. Met de beweging van risicobeheersing naar risicogerichtheid komt de focus op de beïnvloeding van risico’s te liggen. Hiervoor worden de contacten en samenwerking tussen verschillende overheden, bedrijven, instellingen en burgers belangrijk. Als je elkaar vroeg in een ontwikkelproces weet te vinden, kan iedereen de eigen expertise en belangen inbrengen in het ontwikkelproces. Daarbij neemt ook het bewustzijn van risico’s bij de afzonderlijke actoren toe: er bestaat altijd een bepaald risico en iedereen heeft een eigen verantwoordelijkheid om het plaatsvinden van calamiteiten door eigen handelen te voorkomen.

Deze benaderingswijze is landelijk ook terug te zien in de opzet van de Omgevingswet en is in de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid de afgelopen jaren verwerkt in het multidisciplinaire Instrument ruimtelijke veiligheid. De benaderingswijze van risicogerichtheid wordt de komende jaren op andere gebieden dan de ruimtelijke ordening onderzocht. Risicogerichtheid betreft immers de gehele veiligheidsketen (proactie, preventie, preparatie, repressie, herstel). Dit helpt de veiligheidsregio en haar partners om de mogelijkheden te onderzoeken waar de kennis en instrumenten van de veiligheidsregio in te zetten zijn ten behoeve van risicoreductie en waar instrumenten of werkwijzen ontbreken en nog ontwikkeld moeten worden. Een multidisciplinaire benadering is daarbij het uitgangspunt.

3. Wat gaan wij doen

Wat	Wie	Wanneer
Uitrollen Instrument ruimtelijke veiligheid	Veiligheidsregio coördineert, sectoren en partners voeren uit	2015 - 2016
Aan de hand van de landelijke uitwerking van de visie op risicogerichtheid en de uitkomsten van de beïnvloedingsanalyses van de jaarthema's, worden vervolgacties ondernomen om risicoreductie in de gehele veiligheidsketen te faciliteren (bijv. door het ontwikkelen van tools, instrumenten of procesafspraken)	Veiligheidsbureau en de sectoren	2016 - 2019

6. Uitvoering & monitoring

Uitvoering binnen de reguliere taken van de veiligheidsregio

Bij de jaarthema's en integrale thema's in hoofdstuk 3, 4 en 5 zijn activiteiten benoemd die de komende beleidsperiode ondernomen worden om aan het beleidsplan uitvoering te geven. Deze activiteiten vinden zoveel mogelijk plaats binnen de reguliere werkzaamheden, zoals opleiden, trainen, oefenen, planvorming, advisering, informatievoorziening en communicatie.

Het zijn met name de koppelingen en samenhang die binnen en buiten de veiligheidsregio worden versterkt om tot een integrale benadering van veiligheid te komen. Het bundelen van kennis en netwerken staat centraal.

Coördinatie per jaar

Per jaar staat één prioritair risico centraal. Dit vraagt om coördinatie van zowel de voorbereiding op als de uitvoering van de activiteiten die het betreffende jaar in het teken staan van het prioritaire risico. Waar of bij welke sector binnen de veiligheidsregio de ambtelijke coördinatie komt te liggen, kan per jaarthema verschillen. Belangrijk is om de coördinatie geruime tijd voor de start van het jaar te beleggen, vanwege de voorbereidingen die noodzakelijk zijn om bij het begin van een nieuw jaar met activiteiten voor het betreffende prioritaire risico te starten en vanwege de vertaling daarvan in de jaarplannen.

Ook binnen het bestuur van de veiligheidsregio is het hebben van een aanspreekpunt (ambassadeur) per jaar te overwegen; de verbindingen die tussen de veiligheidsregio en externe partners per jaarthema worden voorzien, kunnen zich immers ook op bestuurlijk niveau bevinden, waarbij bestuurlijk draagvlak belangrijk is.

Monitoring

De resultaten van de activiteiten per jaar worden opgenomen in de reguliere verslaglegging, zoals het jaarverslag. Indien wenselijk, kan aanvullend op het jaarverslag van elk jaar een evaluatieverslag gemaakt worden.

Daarnaast neemt de veiligheidsregio de leerpunten, nieuwe informatie en inzichten die voortkomen uit de activiteiten van het beleidsplan 2016-2019 op in de reguliere activiteiten van de veiligheidsregio, zodat een continue kwaliteitsslag wordt gemaakt richting het uiteindelijke doel van de veiligheidsregio: de veiligheid van de burgers van Gelderland-Zuid met de beschikbare middelen zo maximaal mogelijk te beïnvloeden.

Bijlagen

BIJLAGEN

Bijlage A: Multidisciplinaire basiswerkzaamheden VRGZ

Bijlage B: Landelijke en regionale ontwikkelingen

Bijlage C : Regionaal risicoprofiel 2015

Bijlage D : MOTOB

Bijlage E : Niet wettelijke adviestaak VRGZ

Bijlage F : Operationele prestaties VRGZ en politie

Bijlage G : Dekkingsplan brandweer

Bijlage H: Continuïteit meldkamer tijdens crisisbeheersingsfase

Bijlage I : Monodisciplinaire beleidsplannen en programma's

Bijlage A Multidisciplinaire basiswerkzaamheden VRGZ

Binnen het Regionaal beleidsplan zijn werkzaamheden aan de orde gekomen waar de komende jaren veel aandacht naar uit zal gaan, waarvoor specifieke (beleids)keuzes gemaakt moeten worden. Maar naast deze werkzaamheden, zijn er nog tal van (multidisciplinaire) taken waar de veiligheidsregio zich op richt. Voor deze werkzaamheden geldt dat zij worden uitgevoerd binnen al bestaand en vastgesteld beleid. Daarvoor hoeven dus geen nieuwe keuzes gemaakt te worden. In onderstaande volgt een kort opsomming van deze werkzaamheden.

Taken/werkzaamheden	Bestaand beleid
Evenementenadvisering	<p>In 2014 is het Beleidsplan evenementenveiligheid Gelderland-Zuid herzien. De focus de komende jaren ligt op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitale evenementenkalender • Administratieve borging in DECOS • Handboek evenementenveiligheid • Format crowdmanagement en advisering crowdmanagement • Herziening extreem weer scenario • Proces en productondersteuning vergunningverlening evenementen (scholing en training)
Opleiden, trainen en oefenen	<p>In 2009 is het Multidisciplinair beleidsplan Opleidingen, Trainen, oefenen en borgen 2009-2012 opgesteld. Eind 2015 zal een nieuwe versie van dit beleidsplan worden opgeleverd en als bijlage aan dit beleidsplan worden toegevoegd.</p>
Meldkamer	<p>De VRGZ heeft de verplichting tot meldkamerzorg en de daarbij horende eisen. De komende jaren zijn de ogen gericht op de totstandkoming van de meldkamer Oost-Nederland.</p>
Kwaliteitszorg	<p>In het visiedocument 'Kwaliteit' (oktober 2012) en het document 'Kwaliteitstoetsing VRGZ' (augustus 2013) is vastgelegd wat we binnen VRGZ verstaan onder kwaliteit en welke methodes toegepast worden om de kwaliteit te beheersen en te verbeteren.</p>
Bevolkingszorg en crisiscommunicatie	<p>In 2015 is het programma Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie 2015-2018 geschreven welke aan dit beleidsplan als bijlage wordt toegevoegd.</p>
Instrument ruimtelijke veiligheid	<p>Vanuit de beleidsvoornemens van het voorgaande beleidsplan (2012-2015) is het Instrument ruimtelijke veiligheid ontwikkeld. Doel van het instrument is om de gemeenten en provincie te ondersteunen en te adviseren bij ruimtelijke plannen op het gebied van veiligheid. Bij de ontwikkeling is aansluiting op de ruimtelijke ordeningsprocessen als uitgangspunt gehanteerd. De betrokkenheid van ruimtelijke ordenaars bij het project heeft deze aansluiting geborgd. Een ander belangrijk uitgangspunt is het</p>

	<p>zorgdragen voor een integraal advies. Hiervoor hebben de afzonderlijke hulpdiensten en GGD expertise ingebracht bij de totstandkoming van het instrument. In 2015 is het instrument vastgesteld en gestart met de implementatie. In 2016-2019 wordt de uitrol naar gemeenten vervolgd.</p>
Planvorming	<p>In het voorgaande beleidsplan (2012-2015) zijn afspraken gemaakt over voor welke situatie een rampbestrijdingsplan wordt opgesteld en voor welke een incidentbestrijdingsplan. In een multidisciplinaire werkgroep zijn deze afspraken verder uitgewerkt. Deze werkwijze wordt gecontinueerd. De komende jaren zullen weer een aantal rampbestrijdings- en incidentbestrijdingsplannen worden geactualiseerd. Tevens is in 2013 in het Algemeen Bestuur besloten af te wijken van de wettelijke oefenverplichting voor rampbestrijdingsplannen en ingestemd met een alternatief voorstel.</p>
Regionaal multidisciplinair leeragentschap	<p>Het Regionaal multidisciplinair leeragentschap werkt volgens de afspraken die in 2009 zijn gemaakt en vastgesteld door het DTV. Deze werkzaamheden worden gecontinueerd. Onderdeel van deze werkzaamheden is ook het evalueren van incidenten.</p>
Netwerkmanagement	<p>Binnen het Veiligheidsbureau en de GHOR hebben medewerkers een aantal samenwerkingspartners toegewezen gekregen. Jaarlijks wordt met deze partners een 'accountgesprek' gevoerd en wordt nagegaan of de bereikbaarheidsgegevens en gemaakte afspraken nog up to date zijn.</p>

Bijlage B Landelijke en regionale Ontwikkelingen

Inleiding

In het Regionaal beleidsplan is zoveel als mogelijk rekening gehouden met ontwikkelingen die op de veiligheidsregio afkomen. Voor een aantal ontwikkelingen geldt echter dat zij bekend zijn, maar dat nog onduidelijk is wat de consequenties ervan zijn voor de veiligheidsregio. Hieronder worden deze ontwikkelingen genoemd. Zodra deze ontwikkelingen verder zijn uitgekristalliseerd, zullen ze, zo nodig, worden verwerkt in de update van het Regionaal beleidsplan.

Landelijke Meldkamer Organisatie

Er komt een Landelijke Meldkamer Organisatie met meldkamers op tien locaties en er wordt een nieuw nationaal meldkamersysteem ingevoerd. De huidige 22 meldkamers gaan fuseren naar tien meldkamers. Deze tien meldkamers vormen één organisatie, onder leiding van de minister van Veiligheid en Justitie, waarin op dezelfde wijze wordt gewerkt. Er ontstaat uiteindelijk één landelijke, virtuele meldkamer.

Voor Gelderland-Zuid betekent dit een fusie van vijf meldkamers, met Apeldoorn als vestigingsplaats voor de nieuwe meldkamer. In het zogenaamde transitieakkoord, is vastgelegd hoe het transitieproces eruit ziet om te komen tot de toekomstige meldkamer. Medio 2014 is daadwerkelijk met de uitvoerende werkzaamheden gestart onder leiding van de kwartiermaker Landelijke Meldkamer Organisatie. In de komende jaren zal de fusie van de vijf meldkamers worden doorgevoerd.

Omgevingswet

In 2014 is de Omgevingswet geïntroduceerd. Deze zal naar verwachting medio 2018 inwerking treden. Om vorm te geven aan de Omgevingswet introduceert het ministerie een omgevingsvisie, een omgevingsverordening en een omgevingsvergunning. De bedoeling is dat er kortere procedures kunnen worden doorlopen door onder meer integraal werken. De veiligheidsregio volgt de ontwikkelingen en werkt er aan om haar adviesrol geborgd te krijgen in de Omgevingswet om daarmee de juiste aandacht aan veiligheid en gezondheid te geven bij de verschillende planvormen en speelt hier bij de uitvoering van de (wettelijke) adviestaak op in.

Nieuwe wet ambulancezorg

De huidige Tijdelijke Wet ambulancezorg heeft een looptijd tot 1 januari 2018. Vanaf 1 januari 2018 is de nieuwe Wet ambulancezorg van kracht. De verwachting is dat in 2015 de belangrijkste contouren van de wet bekend worden.

Een belangrijk en in het verleden weerbarstig bestanddeel van de wet betreft de wijze waarop de "markt" kan en moet worden gereguleerd. Hierbij gaat het met name om de vraag hoeveel concurrentie op de markt van de spoedeisende hulp politiek gezien wenselijk wordt geacht, en hoe dit zich verhoudt tot de Europese regelgeving. Het is niet waarschijnlijk dat de huidige RAV'en hun 'aanwijzing' uit de Tijdelijke Wet Ambulancezorg kunnen verruilen voor een definitieve vergunning.

Naar verwachting zullen de ambulancevergunningen aanbesteed moeten worden. Consequentie hiervan kan zijn dat zowel binnenlandse als buitenlandse ambulancebedrijven en investeerders zullen trachten vergunningen te verwerven. Welke consequenties dit zal hebben voor de zittende, latende partijen moet zich nog uitkristalliseren.

Nationalisering van de politie

Januari 2013 is de politie genationaliseerd. De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft nu te maken met de eenheid Oost-Nederland. Deze eenheid is samengesteld uit de voormalig politieregio's Twente, IJsselland, Noord- en Oost Gelderland, Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid. Deze regio's heten nu districten. Op dit moment verkeert de politie nog steeds in een transitiefase. Eén van de consequenties is dat de politie op de schaal van Oost-Nederland streeft naar een uniforme manier van werken. Bijvoorbeeld als het gaat om evenementenveiligheid. De meeste ontwikkelingen hebben nog tijd nodig.

De politie heeft de intentie om daar waar mogelijk de samenwerking met de veiligheidsregio zoeken, over de uitvoering moet nog goed worden nagedacht..

Concentratie en spreiding acute zorg

In de afgelopen jaren is sprake van een toenemende aandacht voor concentratie en spreiding in de acute zorg. Achterliggend idee is dat concentratie van complexe, spoedeisende zorg in een beperkt aantal ziekenhuizen, leidt tot een verbetering van de kwaliteit van het medisch handelen. Over de concrete uitwerking van dit gedachtengoed zijn zorgverzekeraars en ziekenhuizen reeds geruime tijd in overleg.

De verwachting is dat de concentratie en spreiding van acute zorg een steeds belangrijker thema wordt en dat de ambulancezorg te maken krijgt met de consequenties van deze keuze. Aangezien de RAV Gelderland-Zuid opereert in een regio met een universitair medisch centrum, heeft dit vermoedelijk een volumeverhogend effect op het bestelde vervoer en het interklinisch vervoer. Zorgverzekeraars hebben zich eerder op het standpunt gesteld dat wanneer spreiding en concentratie leidt tot grotere vervoersstromen, overleg zal worden gevoerd over de meerkosten hiervan.

Stijging zorgvragen van mensen die thuis wonen

In de afgelopen jaren zijn verpleeg- en verzorgingshuizen gesloten, en het langer zelfstandig blijven wonen van ouderen in hun eigen woonomgeving bevordert. Het is de verwachting dat deze beleidslijn, in combinatie met een verdere vergrijzing van de bevolking, de komende periode voortzet. Het gevolg hiervan is dat er meer mensen met multi-causale, meer complexe zorgvragen thuis blijven wonen. Dit leidt naar alle waarschijnlijkheid tot een zeer gevarieerde vraag naar mobiele gezondheidsdiensten. Deze gevarieerde vraag noopt tot goed gecoördineerde mobiele zorg aan deze ouderen. Voor de ambulancezorg betekent dit dat nog meer aandacht moet worden besteed aan een goede afstemming en triage van zorgvragen met ketenpartners. Ook vraagt dit om extra aandacht voor goede kennis bij centralisten en verpleegkundigen om de complexe zorgvragen te kunnen onderkennen en behandelen.

Strategische Agenda Veiligheidsberaad

Het hoofddoel van de Strategische Agenda is Nederland veiliger maken door het voorkomen en tegengaan van maatschappelijke ontwrichting. Hoe? Door het versterken van risicobeheersing en crisisbeheersing. Het Veiligheidsberaad werkt aan deze versterking via zes gezamenlijk vastgestelde prioritaire thema's, waarvan er drie samen met de Minister van Veiligheid en Justitie worden opgepakt. Het betreft de projecten "Water en Evacuatie", "Continuïteit van de samenleving", "Versterking risico- en crisisbeheersing bij stralingsincidenten", "Kwaliteit en vergelijkbaarheid", "Versterking bevolkingszorg" en "Bovenregionale Operationele Besluitvorming".

Wanneer de veiligheidsregio's met elkaar, met de departementen, hun vitale partners en andere betrokkenen samenwerken om de resultaten van de Strategische Agenda te realiseren, zijn we in Nederland beter voorbereid op een ramp of crisissituatie en hebben we de robuustheid en veerkracht van de samenleving vergroot.

Per 2015 is gestart met de uitvoering van de projecten. Ook Gelderland-Zuid participeert hierin. In dit beleidsplan komen twee thema's nadrukkelijk terug, namelijk:

- Water en evacuatie (paragraaf 4.2)
- Continuïteit van de samenleving (paragraaf 4.3)

Toename effecten klimaatveranderingen

Er ontstaat steeds meer inzicht in de mogelijke gevolgen van de klimaatveranderingen. Nederland zal rekening moeten houden met hoogwater, laagwater, extreme regenval en hitteperioden. De effecten van de klimaatveranderingen hebben invloed op bijvoorbeeld de vitale sectoren, zorg en kwetsbare objecten en zullen daarmee steeds vaker onderwerp van gesprek zijn tussen veiligheidsregio en crisis- en zorgpartners.